

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.12.2023 г.
COM(2023) 771 final

2023/0449 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на регламенти (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973 и (ЕС) 2019/472 по
отношение на целите за определяне на възможностите за риболов**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Европейският парламент и Съветът приеха регламенти (ЕС) 2016/1139¹, (ЕС) 2018/973² и (ЕС) 2019/472³, с които бяха установени многогодишни планове за определени запаси — обект на риболов в Балтийско море, Северно море и западните води, и за видовете риболов, които експлоатират тези запаси (наричани по-нататък „многогодишните планове“). Многогодишните планове са един от основните инструменти за постигане на целите на общата политика в областта на рибарството (ОПОР).

В съответствие с принципите, целите и съдържанието, установени в членове 9 и 10 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 (наричан по-нататък „Регламентът относно ОПОР“)⁴, в многогодишните планове се определят цели и мерки за дългосрочното управление на определени запаси и видове риболов на равнище морски басейн, включително предпазни мерки и коригиращи действия, когато такива са необходими. В многогодишните планове също така се предвиждат мерки за гъвкавост, като се позволява установяването на възможности за риболов в рамките на „диапазона на F_{MSY} “, определен в член 2, параграф 2 от многогодишните планове за Балтийско море и западните води и в член 2, параграф 1 от многогодишния план за Северно море.

В член 4, параграф 6 от многогодишните планове за Балтийско море и за Северно море и в член 4, параграф 7 от многогодишния план за западните води се съдържа идентична разпоредба, според която „[в]ъзможностите за риболов при всички случаи се определят по такъв начин, че да се гарантира, че има по-малко от 5 % вероятност биомасата на репродуктивния запас да спадне под V_{lim} “ („правило за 5 %“)⁵.

Независимо от това при определени обстоятелства, свързани със състоянието на даден

¹ Регламент (ЕС) 2016/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. за създаване на многогодишен план за запасите от треска, херинга и цаца в Балтийско море и за видовете риболов, които експлоатират тези запаси, за изменение на Регламент (ЕО) № 2187/2005 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1098/2007 на Съвета (ОВ L 191, 15.7.2016 г., стр. 1).

² Регламент (ЕС) 2018/973 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. за създаване на многогодишен план за дънните запаси в Северно море и за риболовните дейности, които експлоатират тези запаси, за уточняване на подробностите за изпълнение на задължението за разтоварване в Северно море, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 676/2007 и (ЕО) № 1342/2008 на Съвета (ОВ L 179, 16.7.2018 г., стр. 1).

³ Регламент (ЕС) 2019/472 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на многогодишен план за запасите — обект на риболов в западните води и съседните на тях води, и за видовете риболов, които експлоатират тези запаси, за изменение на регламенти (ЕС) 2016/1139 и (ЕС) 2018/973 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007 и (ЕО) № 1300/2008 на Съвета (ОВ L 83, 25.3.2019 г., стр. 1).

⁴ Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

⁵ В член 2, точка 7 от многогодишния план за Северно море и в член 2, точка 8 от многогодишните планове за Балтийско море и западните води V_{lim} се определя като референтно равнище на биомасата на репродуктивния запас, посочено в най-добрите налични научни становища, под което възпроизводителната способност може да бъде намалена.

рибен запас и краткосрочната прогноза за развитието на биомасата, прилагането на правилото за 5 % може да доведе до ситуация, която би била несъвместима с другите правила в многогодишните планове, уреждащи определянето на възможностите за риболов, и би довела до потенциално сериозни социално-икономически последици.

От една страна, правилото за 5 % може да означава, че възможностите за риболов не могат да бъдат определени и целевият риболов трябва да бъде преустановен. От друга страна, предпазните разпоредби в многогодишните планове изискват приемането на коригиращи мерки, с които биомасата на запаса бъде увеличена до равнище над $V_{trigger}$, като за всеки отделен случай изборът на такива мерки се подлага на оценка на целесъобразността в съответствие с критериите, определени в посочените планове. Наред с това в многогодишните планове се съдържа възможността — а не задължението — за преустановяване на целевия риболов, при условие че такава мярка се счита за подходяща в съответствие с критериите, определени в тези планове.

Поради тези причини е целесъобразно правилото за 5 % в многогодишните планове да бъде заличено.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението е в съответствие с Регламента относно ОПОР и ще гарантира вътрешната съгласуваност на правилата на многогодишните планове, уреждащи определянето на годишните възможности за риболов от страна на Съвета.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е съгласувано с политиките на Съюза в други области — по-специално в областта на околната среда.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Предложението изменя многогодишните планове и следователно има същото правно основание — а именно член 43, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението попада в изключителната компетентност на Съюза, посочена в член 3, параграф 1, буква г) от ДФЕС. Поради това принципът на субсидиарност не се прилага.

- **Пропорционалност**

Целта на настоящото предложение е да се гарантира вътрешната съгласуваност на правилата на многогодишните планове, уреждащи определянето на годишните възможности за риболов от страна на Съвета. С оглед на това предложеното изменение е необходимо и представлява най-подходящата мярка за постигането на тази цел.

- **Избор на инструмент**

Тъй като предложението се отнася до изменението на съществуващи регламенти, най-подходящият правен инструмент е регламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

През 2023 г. Комисията обсъди правилото за 5 % със заинтересованите страни, и по-специално с Консултативния съвет за Балтийско море и регионалната група по ОПОР на държавите от ЕС с излаз на Балтийско море (BaltFish). По-голямата част от заинтересованите страни изразиха дълбоката си загриженост относно съгласуваността на правилото за 5 % с другите правила в многогодишните планове, уреждащи определянето на възможностите за риболов, и потенциално сериозните социално-икономически последици от него.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Всяка година Съюзът се обръща към Международния съвет за изследване на морето (ICES) с искане за научни становища относно състоянието на важните рибни запаси⁶. За целта ICES използва вътрешна рамка за становища, разработена от неговите експертни групи и органи за вземане на решения, която включва подход на предпазливост, основан на не повече от 5 % дългосрочен риск даден запас да спадне под V_{lim} ⁷. Наред с това научните становища на ICES се издават в съответствие с рамковото споразумение за партньорство с Комисията.

- **Оценка на въздействието**

Целта на настоящото предложение е да се гарантира вътрешната съгласуваност на правилата на многогодишните планове, уреждащи определянето на годишните възможности за риболов от страна на Съвета. С оглед на това предложеното изменение на многогодишните планове е необходимо и представлява най-подходящата мярка за постигането на тази цел. Изменението е целенасочено и ограничено до конкретни разпоредби на многогодишните планове, като целта му е да се отстрани вътрешна непоследователност в съответните регламенти. Предвид липсата на варианти на политика не е необходимо извършването на оценка на въздействието и обществена консултация.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Предложението не съдържа нови правила, нито нови административни процедури за публичните органи (на ЕС или на държавите членки), които могат да доведат до увеличаване на административната тежест. То също така няма отношение към регулаторната тежест, микропредприятията, МСП и цифровите въпроси.

⁶ <http://www.ices.dk/advice/Pages/Latest-Advice.aspx>

⁷ ICES Advice 2015, Book 6, p. 4 — „EU request to ICES to provide F_{MSY} ranges for selected North Sea and Baltic Sea stock“ (Искане на ЕС до ICES за предоставяне на диапазони на F_{MSY} за определени запаси в Северно море и Балтийско море), https://ices-library.figshare.com/Articles/report/EU_request_to_ICES_to_provide_FMSY_ranges_for_selected_North_Sea_and_Baltic_Sea_stocks/18629411/1

- **Основни права**

Предложението няма предвидими последици върху защитата на основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Вж. раздел 1 — „Контекст на предложението“, по-горе.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на регламенти (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973 и (ЕС) 2019/472 по отношение на целите за определяне на възможностите за риболов

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁸,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Една от целите на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) съгласно Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁹ е да се гарантира, че експлоатацията на живите морски биологични ресурси позволява възстановяването и поддържането на популациите на подлежащите на улов видове над равнищата, на които може да се постигне максимален устойчив улов (МУУ). В съответствие с Регламент (ЕС) № 1380/2013 равнището на експлоатация на МУУ трябваше — доколкото е възможно — да бъде постигнато до 2015 г., като за всички запаси то трябваше да бъде постигнато най-късно до 2020 г. чрез постепенно постъпателно нарастване.
- (2) За да се постигнат целите на ОПОР, с регламенти (ЕС) 2016/1139¹⁰, (ЕС) 2018/973¹¹ и (ЕС) 2019/472¹² на Европейския парламент и на Съвета бяха

⁸ ОВ С , г., стр. .

⁹ Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22, <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/2023-01-01>).

¹⁰ Регламент (ЕС) 2016/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. за създаване на многогодишен план за запасите от треска, херинга и цаца в Балтийско море и за видовете риболов, които експлоатират тези запаси, за изменение на Регламент (ЕО) № 2187/2005 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1098/2007 на Съвета (ОВ L 191, 15.7.2016 г., стр. 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1139/2020-12-01>).

установени многогодишни планове за дългосрочното управление на определени запаси в Балтийско море, Северно море и западните води по отношение на видовете риболов, които експлоатират тези запаси, а когато запасите се срещат и отвъд западните води — в съседните на тях води (наричани по-нататък „многогодишните планове“).

- (3) В съответствие с член 10, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1380/2013 многогодишните планове трябва да включват количествено измерими цели под формата на целеви проценти на смъртност от риболов. Тези проценти осигуряват гъвкавост, като установяват диапазон от стойности (диапазони на F_{MSY} с горни и долни граници), съответстващи на постигането и поддържането на МУУ за целевите запаси.
- (4) Възможностите за риболов се определят в рамките на посочените диапазони на F_{MSY} . Диапазоните се основават на научни становища на Международния съвет за изследване на морето (ICES) или на подобен независим научен орган, признат на равнището на Съюза или на международно равнище, и се определят по такъв начин, че всички равнища на смъртност от риболов в рамките на диапазона да водят до МУУ в дългосрочен план, без да се засяга значително процесът на възпроизводство на съответния запас.
- (5) В съответствие с член 2, точка 2 от регламенти (ЕС) 2016/1139 и (ЕС) 2019/472 и член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) 2018/973 диапазонът на F_{MSY} се изчислява така, че да води до не повече от 5 % намаление на добива в дългосрочен план в сравнение с МУУ, като се установява горна граница, с която вероятността от спадане на запаса под V_{lim} е не повече от 5 %.
- (6) Наред с това в член 4, параграф 6 от регламенти (ЕС) 2016/1139 и (ЕС) 2018/973, както и в член 4, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2019/472, се предвижда, че „[в]ъзможностите за риболов при всички случаи се определят по такъв начин, че да се гарантира, че има по-малко от 5 % вероятност биомасата на репродуктивния запас да спадне под V_{lim} “ („правило за 5 %“).
- (7) При определени обстоятелства, свързани със състоянието на даден рибен запас и краткосрочната прогноза за развитието на биомасата, прилагането на правилото за 5 % може да доведе до ситуация, която би била несъвместима с другите правила в многогодишните планове, уреждащи определянето на възможностите за риболов, и би довела до потенциално сериозни социално-икономически последици.

¹¹ Регламент (ЕС) 2018/973 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. за създаване на многогодишен план за дънните запаси в Северно море и за риболовните дейности, които експлоатират тези запаси, за уточняване на подробностите за изпълнение на задължението за разтоварване в Северно море, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 676/2007 и (ЕО) № 1342/2008 на Съвета (ОВ L 179, 16.7.2018 г., стр. 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/973/2019-08-14>).

¹² Регламент (ЕС) 2019/472 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на многогодишен план за запасите — обект на риболов в западните води и съседните на тях води, и за видовете риболов, които експлоатират тези запаси, за изменение на регламенти (ЕС) 2016/1139 и (ЕС) 2018/973 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007 и (ЕО) № 1300/2008 на Съвета (ОВ L 83, 25.3.2019 г., стр. 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/472/2019-08-14>).

- (8) Когато в научните становища се посочва, че за дадена година биомасата на репродуктивния запас на целевия запас или — в случая на запасите от норвежки омар — изобилието на определени запаси, е под $MSY V_{trigger}$, в предпазните разпоредби, определени в регламенти (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973 и (ЕС) 2019/472, се предвижда предприемането на всички подходящи коригиращи мерки, за да се гарантира бързото възстановяване на съответния запас до равнища над тези, позволяващи постигането на МУУ. По-специално възможностите за риболов се определят на равнища, съответстващи на смъртността от риболов, която е намалена под горния диапазон на F_{MSY} , като се вземе предвид намаляването на биомасата.
- (9) В предпазните разпоредби в многогодишните планове се предвижда също така приемането на допълнителни коригиращи мерки, когато биомасата на репродуктивния запас на целевия запас или — в случая на запасите от норвежки омар — изобилието на определени запаси е под V_{lim} , за да се гарантира бързото възстановяване на съответния запас до равнища над тези, позволяващи постигането на МУУ. В този контекст разпоредбите на член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1139 и на член 7, параграф 2 от регламенти (ЕС) 2018/972 и (ЕС) 2019/472 се отнасят конкретно не само до преустановяването на целевия риболов, но и до други възможни мерки, като например подходящо намаляване на възможностите за риболов, приемане на спешни мерки или на технически мерки.
- (10) В многогодишните планове също така се определя, че и в двата случая изборът на мерки трябва да бъде съобразен с характера, сериозността, продължителността и повторемостта на положението. Поради това тези планове налагат преустановяване на целевия риболов само ако съгласно заложените в тях критерии бъде преценено, че това е подходящата и необходима коригираща мярка, с която се гарантира бързото възстановяване на съответния запас до равнища над тези, позволяващи постигането на МУУ.
- (11) Поради това, от една страна, правилото за 5 % може да означава, че възможностите за риболов не могат да бъдат определени и целевият риболов трябва да бъде преустановен. От друга страна, предпазните разпоредби в многогодишните планове изискват приемането на коригиращи мерки, с които биомасата на запаса бъде увеличена до равнище над $V_{trigger}$, като за всеки отделен случай изборът на такива мерки се подлага на оценка на целесъобразността в съответствие с критериите, определени в посочените планове. Наред с това в многогодишните планове се съдържа възможността — а не задължението — за преустановяване на целевия риболов, при условие че такава мярка се счита за подходяща в съответствие с критериите, определени в тези планове.
- (12) Поради това е необходимо посоченото несъответствие в правната рамка да се отстрани, като се заличат разпоредбите на регламенти (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973 и (ЕС) 2019/472, в които се предвижда, че възможностите за риболов при всички случаи се определят по такъв начин, че да се гарантира, че има по-малко от 5 % вероятност запасът да спадне под V_{lim} .
- (13) Поради това регламенти (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973 и (ЕС) 2019/472 следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменение на Регламент (ЕС) 2016/1139

Член 4, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2016/1139 се заличава.

Член 2

Изменение на Регламент (ЕС) 2018/973

Член 4, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2018/973 се заличава.

Член 3

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/472

Член 4, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2019/472 се заличава.

Член 4

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател